

ราชา เหนือ ราชน
ผู้ (เกือบ) ครองแผ่นดินยุโรป

GYPZY

NAPOLEON

Napoleon

จอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อดต์ เขียน
ผศ.สิทธารถ ศรีโคตร แปลและเรียบเรียง

นักสัญจรบนหน้ากระดาษ
ผู้แสวงหาความรู้และภูมิปัญญามาบรรณาการนักอ่าน

GYPZY

GYPSY

Napoleon

ราชา เหนือ ราชนั ผู้ (เกือบ) ครองแผ่นดินยุโรป

จอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อดต์ เขียน

ผศ.สิทธิธาต ศรีโคตร แปลและเรียบเรียง

ราคา 320 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

แอ็บบ็อดต์, จอห์น เอส. ซี.

Napoleon ราชา เหนือ ราชนั ผู้ (เกือบ) ครองแผ่นดินยุโรป.-- กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป, 2568.

296 หน้า.

1. นโปเลียน ที่ 1, จักรพรรดิแห่งฝรั่งเศส, ค.ศ. 1769-1821. I. สิทธิธาต ศรีโคตร, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

923.144

ISBN 978-616-301-817-5

© ข้อความในหนังสือเล่มนี้ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าในรูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ยกเว้นเพื่อการอ้างอิง การวิจารณ์ และประชาสัมพันธ์

บรรณาธิการอำนวยการ	: คราววุฒิ เกนุ้ย
บรรณาธิการบริหาร	: สุรัชย์ พิงชัยภูมิ
บรรณาธิการ	: วุฒิรักษ์ ประพลณะศักดิ์
หัวหน้ากองบรรณาธิการ	: ชยพฤกษ์ กองจันทร์
กองบรรณาธิการ	: คณิตา สุตราม พรรณิกา ครุโสภา ณัฐฐิภัทร์ ศิรพิงเงิน อัญญา โฉมชา
พิสูจน์อักษร	: พรหมพิริยะ ฉัตรวิบูลชัย
รูปเล่ม	: จนิสตา รักษา
ออกแบบปก	: กิตติณัฐ์ ศิริรัตน์
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด	: นุชนันท์ ทักษิณาบดินิต
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	: ชิตพล จันสด
ผู้จัดการทั่วไป	: เวชพงษ์ รัตนมาลี
พิมพ์ที่	: บริษัท วิชั่น พรีเมทส์ จำกัด โทร. 0 2882 9981-2
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด เลขที่ 37/145 รามคำแหง 98 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0 2728 0939 โทรสาร 0 2728 0939 ต่อ 108 www.gypsygroup.net www.facebook.com/gypsygroup.co.ltd LINE ID: @gypzy

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมากเพื่อสนับสนุนทางการศึกษา สำนักพิมพ์ลดราคาพิเศษ ติดต่อ โทร. 0 2728 0939

Napoleon

ราชา เหนือ ราชัน
ผู้ (เกือบ) ครองแผ่นดินยุโรป

จอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อตต์ เขียน
ผศ.ลัทธารถ ศรีโคตร แปลและเรียบเรียง

คำนำสำนักพิมพ์

ในห้วงกระแสของประวัติศาสตร์ มีบุคคลมากมายที่ปรากฏตัวขึ้น ในฐานะของผู้ที่มีอิทธิพลจนสามารถหล่อหลอมเรื่องราวประวัติศาสตร์ ขึ้นมาสู่ชาติ ผลักดันสังคม หรือแม้กระทั่งกำหนดเส้นทางให้กับมนุษยชาติ ในอนาคต แต่ในบรรดาบุคคลเหล่านั้น หากพูดถึงผู้ที่มีอิทธิพลลึกซึ้งต่อ โลกตะวันตกและประวัติศาสตร์ยุโรปแล้ว ชื่อของ *นโปเลียน โบนาปาร์ต* ย่อมต้องถูกกล่าวถึงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เขาคือทหารหนุ่มผู้เต็มไปด้วย ความทะเยอทะยาน เปี่ยมไปด้วยความรักที่มีต่อฝรั่งเศส เส้นทางชีวิต ของเขาเต็มไปด้วยการต่อสู้ ความขัดแย้ง และการนองเลือด ก่อนที่เขา จะขึ้นครองราชย์เป็นจักรพรรดิอันเป็นที่รักของประชาชน และกลายเป็น ผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดท่ามกลางความขัดแย้งในทวีปยุโรป

ก่อนที่เราจะพูดถึงเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ จะขอพูดถึงที่มาที่ไป ของเนื้อหาภายในหนังสือกันสักเล็กน้อย หนังสือ *นโปเลียน โบนาปาร์ต* เล่มนี้ถูกแปลมาจากต้นฉบับรวมเล่มของโครงการกูเทนเบิร์ก (Project Gutenberg) ที่ได้ทำการรวบรวมบทความเกี่ยวกับนโปเลียน โบนาปาร์ต โดยจอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อตต์ (John S. C. Abbott) ซึ่งถูกตีพิมพ์ลงบน นิตยสารรายเดือนฮาร์เปอร์ (Harper's new monthly magazine) เป็น นิตยสารอเมริกันที่มีการตีพิมพ์บทความทางการเมือง ศิลปะ วรรณกรรม วัฒนธรรม และการเงิน โดยบทความของจอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อตต์ถูกตี พิมพ์ลงในนิตยสารนี้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1850 เลยทีเดียว ด้วยความเก่าแก่ของ เนื้อหานี้เอง ทำให้เนื้อหาในหนังสือรวมเล่มต้นฉบับนั้นมีส่วนที่ขาดหาย

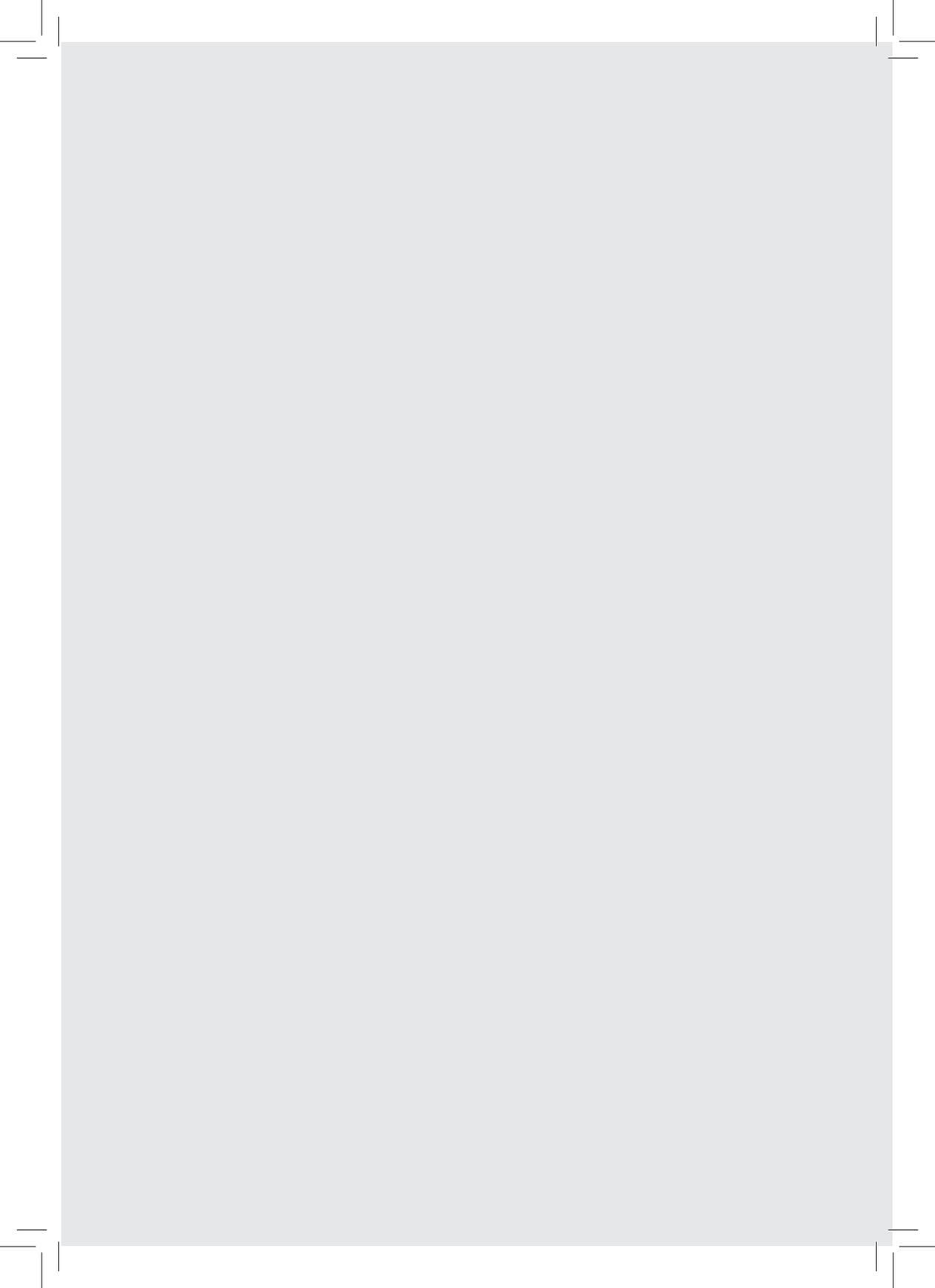
และส่วนที่ถูกเพิ่มเติมเข้ามาด้วยความไม่ตั้งใจ ซึ่งทำให้มีเนื้อเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทความเดิมตามนิตยสาร ทางกองบรรณาธิการและผู้แปลจึงมีความพยายามเป็นอย่างยิ่งในการเรียบเรียงและคงเนื้อหาของบทความรวมไปถึงคัดกรองเฉพาะเนื้อเรื่องของนโปเลียนตามต้นฉบับจริงเอาไว้ให้ถูกต้องและให้ใกล้เคียงกับตัวต้นฉบับให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้แล้วเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงบริบททางประวัติศาสตร์ของนโปเลียน ทางกองบรรณาธิการจึงจัดทำบทนำก่อนจะพาผู้อ่านเข้าเรื่องและบทสรุปของเนื้อเรื่องขึ้น โดยจะรักษาความเป็นกลางในเรื่องราวของนโปเลียนเอาไว้ ทั้งนี้แล้วทางผู้เขียนต้นฉบับอย่างจอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อตต์เองนั้น มีความชื่นชมในตัวนโปเลียนเป็นอย่างสูง เนื่องด้วยความสามารถและความเป็นอัจฉริยะทั้งการปกครองและการทหาร เนื้อหาภายในนอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของผู้เขียนได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังทำให้เราได้เห็นอีกแง่มุมหนึ่งนอกเหนือการรับรู้กระแสหลักของนโปเลียนอีกด้วย

ในหนังสือเล่มนี้ไม่ได้แสดงให้เห็นแค่เส้นทางการขึ้นเป็นผู้นำของประเทศฝรั่งเศส แต่ยังทำให้เราเห็นถึงอัจฉริยภาพของนโปเลียนในการนำพาฝรั่งเศสไปสู่ชัยชนะเหนือประเทศมหาอำนาจในยุโรปที่คอยจับตามองและต้องการจะบ่อนทำลายระบอบการปกครองของนโปเลียนให้หมดไป ความสามารถและความเป็นผู้นำของนโปเลียนปรากฏให้เห็นผ่านเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เป็นเหมือนจุดพลิกผันของประวัติศาสตร์ยุโรป นอกจากนี้เรายังได้สำรวจแนวคิดและแง่มุมของเขาที่สะท้อนผ่านการวางนโยบายในการบริหารประเทศ การจัดการกองทัพ การออกกฎหมาย หรือรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ เช่น ความสัมพันธ์ของนโปเลียนที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและชาวฝรั่งเศส ในทางกลับกัน เราก็จะเห็นความคิดและความรู้สึกของบุคคลรอบตัวนโปเลียน ทั้งเพื่อนร่วมรบ ศัตรู หรือแม้กระทั่งคนรักอย่างโจเซฟิน รวมไปถึงประชาชนที่มีต่อเขา ซึ่งเพิ่มเติม

ให้เราได้เห็นอีกภาพลักษณ์หนึ่งของนโปเลียนในฐานะชายคนหนึ่งนอกเหนือภาพลักษณ์ของจักรพรรดิผู้ทะเยอทะยานแห่งฝรั่งเศส

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ จุดประกายความคิด หรือแรงจูงใจของท่านที่มีต่อประวัติศาสตร์ ทั้งเรื่องราวของนโปเลียนหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อื่นๆ โดยนโปเลียนจากปลายปากกาของนักเขียน จอห์น เอส. ซี. แอ็บบ็อตต์ ยังคงมีเรื่องราวอื่นๆ อยู่ในนิตยสารต้นฉบับอีกมากมาย ทั้งชีวิตในวัยรุ่น ความสำเร็จทางการทหาร การพบพานกับคนรัก การขึ้นเป็นจักรพรรดิ และบั้นปลายชีวิตของชายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์โลก รอคอยให้พวกเราได้ศึกษา ในอนาคตหากมีโอกาสทางสำนักพิมพ์อีปซีจะนำเนื้อหาเหล่านั้นมาแปลความและเรียบเรียง เพื่อเผยแพร่สู่สายตาของผู้อ่านทั้งหลายต่อไป

สำนักพิมพ์อีปซี

คำนำผู้แปล

นโปเลียน โบนาปาร์ต มีฐานะในประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย เป็นทั้งนายทัพผู้เกรียงไกร รัฐบาลผู้ยิ่งใหญ่ และจักรพรรดิผู้นำพาประเทศไปสู่ความยิ่งใหญ่ ซึ่งบุคคลในสถานะเช่นนั้นก็ย่อมเป็นธรรมดาอยู่ที่ย่อมต้องมีทั้งผู้ที่รักใคร่สรรเสริญยกย่องและมีทั้งผู้ที่ชิงชังบริภาษกันดำ สภาวะเช่นว่านั้นก็ย่อมเป็นปกติธรรมดาที่บุคคลทุกผู้ไม่ว่าในชนชั้นสถานะใดก็จักต้องเผชิญอย่างเสมอหน้ากัน แต่หากยกเอา *ห้วงโชน* อันเป็นสิ่งอุปโลกน์แห่งอำนาจเหล่านั้นออกไปแล้วทั้งสิ้นทั้งปวง แท้ที่จริง *นโปเลียน* ในฐานะบุคลุคนั้นเล่าเขาเป็นคนเช่นไร? คู่ควรแก่การชื่นชมยกย่องตามการวิพากษ์วิจารณ์ตามที่กล่าวกันไปต่างๆ นานาเหล่านั้นหรือไม่? ก็ย่อมเป็นคำถามที่หน้าแสวงหาคำตอบไม่แพ้การศึกษาชีวิตและผลงานที่เขาสร้างในยามที่ถูกครอบงำใน *ห้วงโชน* แห่งอำนาจ หนังสือเล่มนี้แม้ว่าจะไม่ได้เล่าถึงวีรกรรมอันยิ่งใหญ่ในยามมีชัยในการศึก หรือการผลักดันซึ่งความเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่ต่อทั้งบ้านเมืองและภูมิภาค หากแต่ก็ได้พยายามที่จะเป็นภาพสะท้อนหนึ่งที่ทำให้ได้เห็นถึงวิถีคิด มุมมอง และการแสดงออกต่างๆ ของ *นโปเลียน* ในฐานะที่เป็นบุคลุคนคนหนึ่งที่มีทั้งความสุขเศร้า เหงา กลัว ระคนใจกันไป สิ่งเหล่านี้อาจเป็นแง่มุมเล็กน้อยที่ซ่อนเร้นอยู่ในเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ แต่ก็ได้ช่วยให้เห็นถึงรากเหง้าของ *นโปเลียน* ว่าชีวิตของเขาได้ผ่านการหล่อหลอมมาแบบใดจึงทำให้เขาได้กลายเป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญที่สุดผู้หนึ่งในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

ต้นฉบับดั้งเดิมของหนังสือเล่มนี้ มาจากบทความในนิตยสารรายเดือนที่ตีพิมพ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 150 ปีในสหรัฐอเมริกา โดยมีสำนวนการเขียนที่ยกย่องเชิดชู *นโปเลียน* ด้วยความสละสลวยในเชิงวรรณศิลป์อย่างคตินิยมในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งยากต่อการแปลเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเองในฐานะผู้แปลที่มีข้อจำกัดด้านทักษะภาษาด้วยมิได้ศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษหรือการแปลใดๆ มาโดยตรง ทั้งยังมิได้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศแต่อย่างใด แต่ก็ได้พยายามอย่างยิ่งยวดที่จะศึกษาหาความรู้ทั้งจากผู้รู้และค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นๆ เพื่อแสวงหาความหมายในถ้อยความเหล่านั้นและถ่ายทอดออกมาจากภาษาอังกฤษมาเป็นสำนวนภาษาไทยโดยที่พยายามรักษาความงามทางวรรณศิลป์ตามต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่ศักยภาพแห่งตนจักเอื้ออำนวย ทั้งนี้แม้ว่าจะพยายามมากถึงเพียงใด แต่ก็เชื่อแน่ว่าความผิดพลาดย่อมมิได้เป็นธรรมดา ซึ่งความรับผิดชอบต่อความผิดพลาดในการแปลเหล่านั้นย่อมเป็นของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว และหากสบด้วยโอกาสอันควร ข้าพเจ้าก็จักขอรับซึ่งคำแนะนำของผู้รู้เพื่อนำไปปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

อนึ่ง ด้วยความรักในประเทศฝรั่งเศสทั้งยังบูชาในตัว *นโปเลียน* ในฐานะวีรบุรุษอยู่แต่เดิมของข้าพเจ้า จึงยอมทำให้ผลงานแปลชิ้นนี้มีอาจที่จะปราศจากเสียซึ่ง *ฉันทาคติ* คือ อคติอันมาแต่ความบูชารักใคร่ไปได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงกราบขออภัยและขอให้ทุกท่านโปรดใช้วิจารณญาณในการอ่าน พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติมก่อนนำข้อมูลใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปใช้อ้างอิงในเชิงวิชาการ นอกจากนี้ ในฐานะของการเป็นอาจารย์ ข้าพเจ้าภูมิใจอย่างยิ่งที่หนังสือเล่มนี้มีบรรณาธิการคือ “วุฒิรักษ์ ประพลณะศักดิ์” ผู้เป็นลูกศิษย์ที่ข้าพเจ้าเคยสอนและส่งเสริมให้เขาได้เข้าสู่วงการหนังสือ ทั้งนี้ด้วยว่าความภาคภูมิใจประการหนึ่งของ

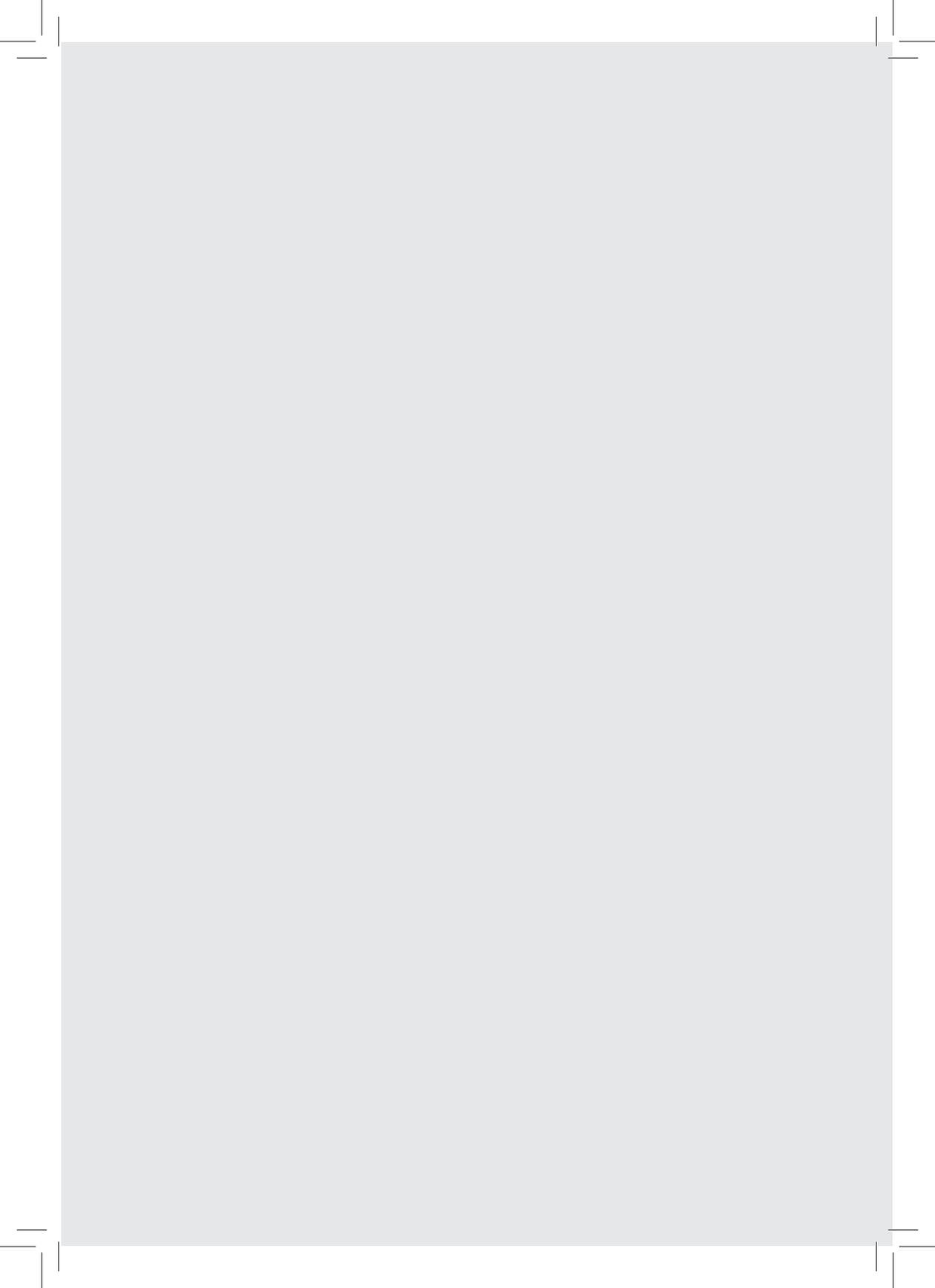
ผู้เป็นอาจารย์ก็คือการที่ได้เห็นลูกศิษย์ของตนมีความรู้ความสามารถที่ก้าวหน้าไปกว่าตนเองผู้เคยเป็นอาจารย์

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณทางสำนักพิมพ์ยิปซีเป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสนักวิชาการปลายแถวเช่นตัวข้าพเจ้าได้มีโอกาสแปลหนังสือเล่มนี้ ทั้งยังอดทนรอต้นฉบับของข้าพเจ้าที่จัดส่งล่าช้าด้วยติดขัดภาระการสอนและภารกิจอื่นๆ ที่มากโดยไม่พำร่าบ่น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับโอกาสจากทางสำนักพิมพ์ฯ เพื่อผลิตผลงานไว้ประดับวงการหนังสือในโอกาสต่อไป ขอขอบคุณ “นิติรัฐ ศรีชุมพล” นิสิตประวัติศาสตร์ มก. ที่ได้เมตตาช่วยเหลือแนะนำทางด้านข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แก่ข้าพเจ้าผู้เป็นอาจารย์ ขอขอบคุณแรงใจจากความน่ารักของน้องแมวมณีณี ณีณี และหากหนังสือเล่มนี้จักมีคุณงามความดีใดๆ อยู่บ้างทั้งในเชิงวิชาการ ประวัติศาสตร์ ความงามในเชิงวรรณศิลป์ หรือในทางอื่นใดก็ตาม ข้าพเจ้าขอยกกิตติคุณแห่งความดีงามทั้งหลายอันบังเกิดขึ้นนั้นให้กับ “ณัฐฐิภัทร์ ศิรพิงเงิน” ผู้เป็นกำลังใจสำคัญให้กับข้าพเจ้า

*ฝรั่งเศสจงเจริญ เสรีภาพจงเจริญ การปฏิวัติจงเจริญ...
โบนาปาร์ตทรงพระเจริญ... !!!*

เขียน ณ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
“บ้านของข้าพเจ้า”

สิทธิารถ ศรีโคตร
ผู้แปล

สารบัญ

บทนำ	15
หวนคืนจากอียิปต์	29
มาเร็งโก	121
กงสุลเอกตลอดชีพ	215
บทส่งท้าย	279

บทนำ

ในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1769 ณ เมืองอาฌักซิโอ ซึ่งตั้งอยู่บน
เกาะคอร์ซิกา ครอบครัวโบนาปาร์ตได้ต้อนรับสมาชิกใหม่ โดยเด็กน้อยผู้นี้
จะเป็นคนที่สองจากพี่น้องทั้งแปด ได้รับนามว่า **นโปเลียน (Napoléon
Bonaparte)** หนึ่งปีหลังจากที่สาธารณรัฐเจนีวได้ยอมมอบเกาะคอร์ซิกา
ให้กับฝรั่งเศส¹

ก็ไม่แน่ว่าหากเด็กน้อยนโปเลียนเกิดเร็วกว่านั้นสักปีหรือสองปี
โฉมหน้าประวัติศาสตร์โลกอาจจะเปลี่ยนไปก็ได้

---

1 เกาะคอร์ซิกาตั้งอยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนระหว่างฝรั่งเศสและอิตาลี อยู่ภายใต้การปกครองของสาธารณรัฐเจนีว ในช่วงค.ศ. 1769 เกิดการกบฏเรียกร้องเอกราช สาธารณรัฐเจนีวจึงขายเกาะให้ฝรั่งเศสเข้ามาแก้ปัญหาแทน

คาร์โลและเลติเซีย โบนาปาร์ต บิดามารดาผู้ให้กำเนิดชายผู้ยิ่งใหญ่อย่างโปเลียน โบนาปาร์ต
ที่มาภาพ: https://en.wikipedia.org/wiki/Letizia_Bonaparte#/media/File:Accademia_degli_euteleti_int._documenti_sulla_famiglia_bonaparte_carlo_bonaparte_e_letizia_ramolino.JPG

ครอบครัวโบนาปาร์ตนั้นสืบเชื้อสายมาจากตระกูลขุนนางในแคว้นทัสคานีในอิตาลี ทำให้คาร์โล (Carlo Bonaparte) ผู้เป็นบิดา มีความซาดินิยมสูงมาก และเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านการปกครองของฝรั่งเศส

อย่างไรก็ตามด้วยการสนับสนุนจากมารดา เลติเซีย (Letizia Bonaparte) ซึ่งเลี้ยงดูจนโปเลียนด้วยทั้งความรักและความเข้มงวด จึงส่งโปเลียนไปอยู่ฝรั่งเศสเพื่อโอกาสที่ดีกว่าคอร์ซิกาที่แสนวุ่นวาย และที่เหตุการณ์เป็นเช่นนั้นก็เพราะฝ่ายต่อต้านฝรั่งเศสในเกาะคอร์ซิกาได้ถูกรวบปรามลง ดังนั้นบิดาของโปเลียนจึงจำต้องหันไปสนับสนุนฝ่ายฝรั่งเศสแทน

นโปเลียนในวัยเยาว์ เดินทางออก
จากคอร์ซิกา

ที่มาภาพ:[https://www.meisterdrucke.uk/fine-art-prints/Jacques-Marie-Gaston-Onfray-de-Breville-\(Job\)/140912/The-Young-Napoleon-Bonaparte-Leaves-Corsica.htm](https://www.meisterdrucke.uk/fine-art-prints/Jacques-Marie-Gaston-Onfray-de-Breville-(Job)/140912/The-Young-Napoleon-Bonaparte-Leaves-Corsica.htm)

เด็กชายนโปเลียน โบนาปาร์ตได้รับการฝากให้เข้าเรียนในโรงเรียนศาสนาในเมืองโอเต็ง โดยเลติเซียผู้เป็นมารดาเชื่อว่าจะช่วยให้เขาสามารถใช้ภาษาฝรั่งเศสได้ดีมากขึ้น และจะนำไปสู่โอกาสในชีวิตอื่นๆ ถึงแม้ว่าภาษาฝรั่งเศสของนโปเลียนจะไม่ได้ดีขึ้นมากเท่าใด แต่ต่อมาในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1779 นโปเลียนก็ไปเข้าเรียนที่โรงเรียนการทหารในเมืองบริแยนน์ เลอ ชาโตว์ (Brienne-le-Château)² นี่คือนจุดเริ่มต้นชีวิตการเป็นนักรบของเด็กชายชาวคอร์ซิกาผู้นี้

อย่างไรก็ตาม ชีวิตในโรงเรียนทหารของนโปเลียนก็ไม่ได้สวยหรูแต่อย่างใด เพราะรอบตัวเขามีแต่ลูกท่านหลานเธอที่มาจากบ้านชนชั้นสูง และสำเนียงคอร์ซิกันของเขาก็เป็นเป้าให้ถูกล้อเลียนจากเพื่อนร่วมชั้น ทำให้เขากลายเป็นคนแปลกแยกเงียบขรึม แต่เขาก็เป็นเด็กหัวดี มี

² เป็นโรงเรียนประจำในลักษณะโรงเรียนเตรียมทหาร

ผลการเรียนโดดเด่นกว่าใครในรุ่นเดียวกัน ซึ่งบรรดาหัวหน้าของโรงเรียนทหารในฝรั่งเศสเวลานั้น มักจะได้รับเลือกให้ศึกษาต่อในเหล่าทหารบก เช่น เหล่าปืนใหญ่ หรือไม่ก็ไปประจำการยังกองทัพเรือ ซึ่งนโปเลียนก็ได้มุ่งสู่การเป็นเหล่าทหารบก เหล่าปืนใหญ่

นโปเลียนขณะศึกษา ณ โรงเรียนทหารที่บรียานน์ เลอ ชาโตว์ (Brienne-le-Château) แม้จะทำให้เขาต้องโดดเดี่ยวจากผู้คน แต่ก็จุดเริ่มต้นเรื่องราวความยิ่งใหญ่ที่จะตามมา

ที่มาภาพ: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c5/Napol%C3%A9on_%C3%A0_Brienne.jpg

นโปเลียนเข้ามาศึกษาวิชาการทหารปืนใหญ่ที่โรงเรียนนายทหารเอกอลมิลิตาร์ (École Militaire) ในกรุงปารีสเมื่อ ค.ศ. 1784 นอกจากจะเรียนไปถูกรังแกไปเช่นเดิม สิ่งที่ทำนโปเลียนในวัยหนุ่มผ่านช่วงเวลาอันยากลำบากไปได้ก็คือการอ่านหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรม ปรัชญา และที่สำคัญคือประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะเรื่องราวของผู้ยิ่งใหญ่ในอดีตไม่ว่าจะเป็นจูเลียส ซีซาร์ หรืออเล็กซานเดอร์มหาราช วิศวกรรมของผู้พิชิตเหล่านี้สร้างแรงบันดาลใจให้นโปเลียนอย่างมาก เขาอยากประสบความสำเร็จ มีเกียรติยศ และทรงอำนาจเช่นบุคคลเหล่านี้ ทำให้เขาต้องเรียนให้หนัก เก็บเกี่ยวทุกความรู้ทางการทหารทั้งหมด และแสดงความสามารถออกมา

การเรียนในปารีสของนโปเลียนมีเหตุให้ต้องจบไวขึ้น จากหลักสูตร นายทหารสองปี นโปเลียนต้องจบการศึกษาให้ได้และเข้าประจำการ ภายในหนึ่งปี เพราะบิดาของเขา คาร์โล เสียชีวิตใน ค.ศ. 1785 ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลง เงินทุนสำหรับค่าเล่าเรียนของนโปเลียนก็จะเหลือเพียงพอแค่หนึ่งปีเท่านั้น แต่นโปเลียนสามารถจบการศึกษาได้ในวันที่ 28 ตุลาคม ค.ศ. 1785 ด้วยวัย 16 ปี พร้อมกับยศร้อยตรี และถูกส่งไปประจำการที่กรมทหารปืนใหญ่ ลาแฟร์ (La Fère) ทางตอนใต้ของฝรั่งเศส หากดูเพียงผิวเผินอาจจะดูเป็นตำแหน่งที่เหมาะสม แต่แท้จริงแล้วจากผลการเรียนและความสามารถที่มี นโปเลียนควรจะได้ประจำการในกองทหารที่สำคัญและมีเกียรติมากกว่านี้ แต่นั่นเป็นเพราะนโปเลียนไม่มีเส้นสาย เหมือนกับลูกขุนนางคนอื่นๆ ที่เรียนจบนายทหารรุ่นเดียวกัน เรื่องนี้สร้างความเจ็บปวดให้กับคนที่ทะเลาะทะยานอย่างเขาอยู่ไม่น้อย อย่างไรก็ตาม เขาก็ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ จนกระทั่ง ค.ศ. 1789 การปฏิวัติฝรั่งเศส ก็อุบัติขึ้น การปฏิวัติที่ต้องการล้มล้างอำนาจของเหล่าเจ้าขุนมูลนาย ทั้งปวงและสร้างสังคมที่เท่าเทียม แน่แน่นอนว่านโปเลียน นายทหารหนุ่ม จากเกาะคอร์ซิกาก็เข้าร่วมขบวนการปฏิวัติด้วย เขาได้รับการแต่งตั้งให้บัญชาการกองพันทหารอาสาชาวคอร์ซิกันบ้านเกิดของเขาใน ค.ศ. 1792 เพื่อต่อสู้กับขบวนการต่อต้านการปกครองของฝรั่งเศสและขยายอิทธิพลของฝรั่งเศสเข้าไปในเกาะที่ใกล้เคียงอย่างซาร์ดิเนีย (Sardinia) อย่างไรก็ตามภารกิจนี้ของเขาก็ไม่ได้ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก กองพันของนโปเลียนพ่ายแพ้ ตัวเขาเองต้องถอยกลับมาที่แผ่นดินใหญ่ฝรั่งเศส

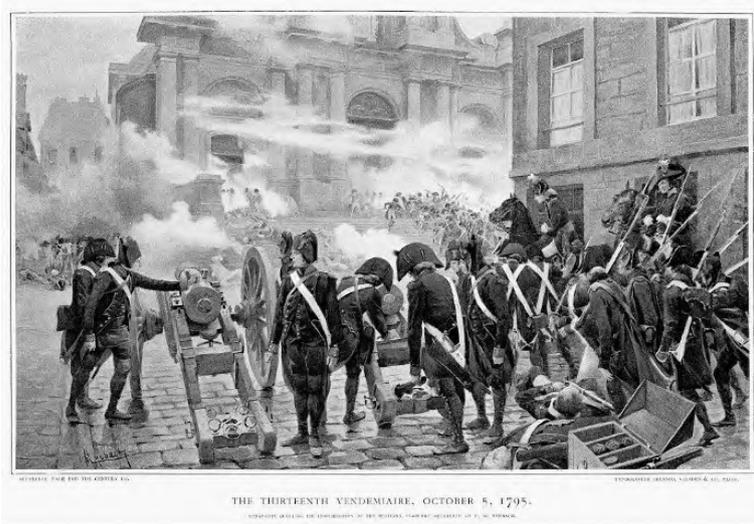
แต่หลังจากนั้น นโปเลียนก็ทำสิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดได้สำเร็จ นั่นก็คือ การได้รับชัยชนะในการรบ หลังจากเขากลับมาจากคอร์ซิกา เวลานั้นกองทัพต่างชาติเช่นอังกฤษและปรัสเซียกำลังรุกรานฝรั่งเศสเพื่อ

ยับยั้งไฟของการปฏิวัติล้มระบอบกษัตริย์ไม่ให้ลุกลามไปทั่วยุโรป โดยใน ค.ศ. 1793 กองทัพพันธมิตรชาติยุโรปได้เข้ายึดเมืองท่าตุลซงทางตอนใต้ของ ฝรั่งเศสเอาไว้ นโปเลียนได้รับการเลื่อนยศเป็นร้อยเอกและได้บัญชาการ กองทหารปืนใหญ่ พร้อมกับได้แสดงความสามารถในวิชาความรู้ด้านการ ใช้ปืนใหญ่ของเขา ทั้งการจัดระเบียบยุทธวิธี และการแสดงภาวะผู้นำ ปลุกเร้าทหารใต้บังคับบัญชา จนในที่สุดในวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 1793 ฝรั่งเศสก็สามารถยึดตุลซงคืนมาได้ ความสำเร็จนี้ทำให้นโปเลียนได้รับความ สนใจจากเหล่าผู้นำการปฏิวัติที่ปกครองฝรั่งเศสอยู่ โดยเฉพาะออกุสติน โรแบสปีแยร์ (Augustin Robespierre) น้องชายของมักซิมิเลียน โรแบส- สปีแยร์ (Maximilien Robespierre) หัวหน้ากลุ่มจาโกแบ็ง (Jacobins)

สองพี่น้องโรแบสปีแยร์เลื่อนยศให้นโปเลียนเป็นพลจัตวา (Brigadier General) ทำหน้าที่คุมกองกำลังฝรั่งเศสในแถบเมดิเตอร์เรเนียน ใน ค.ศ. 1794 และนโปเลียนก็ได้เอาชนะกองกำลังผสมของออสเตรียและ อาณาจักรปีเอ็ดมอนด์-ชาร์ดิเนีย (Piedmont-Sardinia) ในเดือนเมษายน ปีเดียวกัน เป็นการผลักดันการรุกรานของมหาอำนาจต่างชาติและเพิ่ม อิทธิพลของฝรั่งเศสต่อบรรดารัฐต่างๆ ในคาบสมุทรอิตาลี นี่ยิ่งทำให้นโปเลียนกลายเป็นดาวเด่นทั้งแวดวงทหารและการเมืองของฝรั่งเศส แต่ดาวดวงนี้ก็เรืองรองเพียงไม่กี่เดือน เพราะในช่วงกรกฎาคม ค.ศ. 1794 พวกจาโกแบ็งได้ถูกกวาดล้าง

นโปเลียนก็ถูกจับในฐานะคนใกล้ชิดของจาโกแบ็ง อย่างไรก็ตาม ด้วยความรู้ความสามารถ และมีทหารมากมายที่ภักดีต่อเขา นโปเลียน จึงได้รับการปล่อยตัวภายในสองสัปดาห์ และได้รับการแต่งตั้งให้คุมกำลัง ทหารตามเดิม เพราะว่าสาธารณรัฐฝรั่งเศสต้องการคนเช่นนโปเลียนใน การทำสงครามกับรัฐต่างๆ ในคาบสมุทรอิตาลี

จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญที่ทำให้โปเลียนได้ขึ้นมาขึ้นแถวหน้าของการเมืองฝรั่งเศสก็คือในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1794 ฝ่ายภักดีต่อราชวงศ์บูร์บงก่อกบฏขึ้นในกรุงปารีส กลายเป็นความโกลาหลครั้งใหญ่ มีการต่อสู้กันไปทั่วท้องถนน ฝ่ายสาธารณรัฐนั้นอับจนหนทางในการคืนความสงบทางเลือกเดียวของคณะผู้บริหารในขณะนั้นก็คือ ออกคำสั่งให้นายพลนโปเลียน โบนาปาร์ตให้นำกองกำลังเข้าสู่ปารีสเพื่อปราบปราม นายพลชาวคอร์ซิกันผู้นี้ได้ตอบรับคำสั่งการอย่างแข็งขัน ภายในวันที่ 5 ตุลาคม นโปเลียนยกกองทหารปืนใหญ่ของเขาเข้ารักษาการณ์ในกรุงปารีส และได้สั่งให้ยิงปืนใหญ่ใส่ฝ่ายกบฏจนมีผู้เสียชีวิตนับพัน ด้วยความเด็ดขาดของเขา ปารีสก็กลับมาสู่ความสงบในที่สุด และนโปเลียนก็ได้เป็นบุคคลสำคัญในคณะรัฐบาลสาธารณรัฐ

นโปเลียน (คนบนหลังม้าด้านขวาฝั่งซ้าย) เข้าจัดการความไม่สงบ ณ กรุงปารีส
ที่มาภาพ: <https://cdn.britannica.com/00/250200-050-0FC75A40/Vintage-engraving-of-the-13-Vendemiaire-Year-4.jpg>

ในช่วงเวลาเดียวกันนี้เองที่นโปเลียนได้ตกหลุมรักกับสตรีในฝันของเขา แม้ว่าเธอจะเป็นสตรีที่มีชื่อเสียงไม่ด้อยในสายตาของผู้คนสมัยนั้น แต่กระนั้นก็ตาม โจเซฟิน เดอ โบอาร์เน (Josephine de Beauharnais) ได้ครอบครองทั้งหัวใจของเขาไปแล้ว ไม่นานหลังพบรักกัน นโปเลียนกับโจเซฟินก็แต่งงานกันในวันที่ 9 มีนาคม ค.ศ. 1796 เพียงสองวันก่อนที่นโปเลียนจะต้องออกสู่สมรภูมิอีกครั้ง และนี่คือช่วงเวลาแห่งการสะสมบารมีและชื่อเสียงอันจะส่งผลสำคัญต่อชีวิตทางการเมืองของนายพลผู้นี้เป็นอย่างมาก

โจเซฟินหญิงม่ายผู้เป็นดวงใจของนโปเลียน

ที่มาภาพ: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jos%C3%A9phine_de_Beauharnais_vers_1809_Gros.jpg

นโปเลียนใช้เวลาระหว่าง ค.ศ. 1796-1797 ในการบุกอิตาลี ผนวก
รัฐต่างๆ ในคาบสมุทรอิตาลีให้เข้ามาอยู่ใต้อำนาจฝรั่งเศส และยังเอาชนะ
กองทัพของออสเตรียที่เข้ามาแทรกแซงได้อย่างเด็ดเสร็จ ชาวชัยชนะ
ของนโปเลียนทำให้ชื่อของเขายิ่งคึกคะนองปากชาวฝรั่งเศสมากขึ้นไปอีก
ในฐานะผู้ที่นำมาซึ่งเกียรติยศของชาติ

หลังจากเสร็จศึกในอิตาลี นโปเลียนก็ยกกองทัพนับหมื่นมุ่งหน้าสู่
อียิปต์ เป้าหมายคือนำอียิปต์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอาณานิคมฝรั่งเศส
และคานอิทธิพลของอังกฤษตั้งแต่ตะวันออกกลางไปจนถึงอินเดีย กองทัพ
ของนโปเลียนในระยะแรกได้รับชัยชนะอย่างงดงาม สามารถต่อสู้กับกอง
ทัพมัมลุกซึ่งเป็นผู้ปกครองท้องถิ่นภายใต้อำนาจออตโตมันด้วยยุทธวิธีที่
ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรภูมิแห่งมหาพีระมิดที่นโปเลียนเอาชนะ
กองทัพของมูราต เบย์ (Murad Bey) ผู้นำกองทหารมัมลุก (Mameluke)
ที่ปกครองอียิปต์ด้วยการเสียทหารฝรั่งเศสเพียงแค่หลักร้อย แต่กองทัพ
กว่าสองหมื่นนายของมูราต เบย์ต้องแตกพ่ายยับเยิน ทำให้ความพยายาม
สถาปนาอำนาจของฝรั่งเศสในอียิปต์สำเร็จลุล่วงอย่างงดงาม และนั่นเป็น
หนึ่งในเกียรติประวัติอันสำคัญที่สุดของนโปเลียนอย่างหนึ่ง

นโปเลียนในอียิปต์ ในมือของเขาถือดาบซิมิตาร์ (Scimitar sword)
อันมีชื่อเสียงของกองทหารมัมลุกแห่งอียิปต์

ที่มาภาพ: https://en.wikipedia.org/wiki/Mameluke_sword#/media/File:JeanL%C3%A9on_G%C3%A9r%C3%B4me_002.jpg

ไม่เพียงแต่นำทหารเข้าสู่อียิปต์ นโปเลียนยังนำเหล่านักวิชาการจำนวนมากไปอียิปต์กับเขาด้วยเพื่อจะได้มีโอกาสศึกษาเรื่องราวของอียิปต์โบราณ ตั้งแต่การสำรวจพีระมิดและโบราณสถานต่างๆ ที่สำคัญเลยคือการพาคณะนักวิชาการไปค้นพบกับหินโรเซตตาที่จะเป็นกุญแจสู่การถอดอักษรอียิปต์โบราณ เปิดโลกแห่งการศึกษาอียิปต์โบราณไปอีกชั้นหนึ่ง

แต่ในเวลาไม่นานอังกฤษก็ส่งกองกำลังเข้ามาในอียิปต์ และกองกำลังหลักที่ส่งเข้ามาคือกองเรืออันเกรียงไกร ในช่วงเดียวกันกองทัพฝรั่งเศสกำลังเกิดความระส่ำระสายจากปฏิบัติการทางทหารที่ล้มเหลวหลายครั้งในช่วงหลัง นโปเลียนจึงตัดสินใจหลบหนีออกจากอียิปต์พร้อมทหารติดตามเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น กองทัพที่เหลือถูกทิ้งเอาไว้ในอียิปต์อย่างโดดเดี่ยว หรือเรียกได้ว่านโปเลียนทิ้งทหารที่เคียงบ่าเคียงไหล่เอาไว้ให้พบกับความพ่ายแพ้ อย่างไรก็ตามเรื่องนี้ไม่ได้เป็นที่รับรู้ของสาธารณชนฝรั่งเศส เพราะตลอดระยะเวลาที่นโปเลียนอยู่ในอียิปต์ตัวเขามีแต่การประโคมข่าวถึงความสำเร็จทั้งทางการทหารและทางการศึกษาโบราณคดีเท่านั้น ไม่มีการประกาศข่าวถึงความพ่ายแพ้และอภัยยศอดสู้ให้ได้รับรู้แต่อย่างใด

ขณะนำทัพในอียิปต์

ที่มาภาพ: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b8/Napoleon_y_sus_Generales_en_Egipto.jpg

นี้อาจจะเป็นจุดเริ่มต้นที่นายพลนโปเลียน โบนาปาร์ต เริ่มกลายเป็นนักการเมืองอย่างเต็มตัวแล้วก็ได้ เพราะนักการเมืองจำเป็นต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงและการสนับสนุนของประชาชน หากว่าใครต่อใครรู้ว่าแท้จริงแล้วเขาล้มเหลว ความทะเยอทะยานต้องการเป็นผู้ยิ่งใหญ่ของเขาก็น่าจะจบลงในทันที

ถึงกระนั้น จากท่าเรือเมืองอเล็กซานเดรีย เมืองที่สร้างโดยอเล็กซานเดอร์มหาราช หนึ่งในผู้ที่นโปเลียนยกย่องว่าเป็นนายทัพที่เก่งกาจที่สุดในโลก นโปเลียนกับกองเรือของเขาก็เดินทางกลับสู่ฝรั่งเศส การเดินทางครั้งนี้เองที่จะเป็นเรื่องราวแห่งเกมการเมืองซึ่งจักพานายพลหนุ่มจากเกาะคอร์ซิกาที่พูดฝรั่งเศสติดสำเนียงคอร์ซิกันผู้นี้ ก้าวไปสู่เส้นทางแห่งอำนาจจนกลายเป็นราชาเหนือราชันทั้งปวงแห่งยุโรปในเวลาต่อมา

